

Tema: selitve

Anja Buh, Nika Kogelnik in Tia Krhlanko

Izbrana dela:

Neli K. Filipić, Bojana Dimitrovski: *Požar*. Mladinska knjiga Založba, 2016. 32 strani.

Ana Kalin, Maša Kojzek: *Nala*. Mladinska knjiga Založba, 2019. 14 strani.

Selitve so del naših življenj. Selimo se zaradi boljših bivanjskih pogojev, službe, izobraževanja, lokacije, družine ...

Strokovnjaki za otrokov razvoj menijo, da je selitev eden od najbolj motečih dogodkov v otrokovem življenju. Čeprav so otroci po naravi odporni in prilagodljivi, nobena selitev ni brez posledic. Otroci lahko ob selitvi čutijo različna čustva, kot je strah pred zavrnitvijo, ter bolečino ob ločevanju od znanega okolja in oseb, druge tesnobne občutke, depresijo in celo posttravmatsko stresno motnjo. Kako se bo otrok odzval na selitev, je odvisno od različnih dejavnikov, predvsem od okoliščin, zakaj je do selitve prišlo, kdo je vanjo vpleten in kakšno podporo ima otrok v tem kritičnem obdobju. Mlajši kot je otrok, lažje se prilagaja spremembam.

Kljub negativnim posledicam ima lahko selitev tudi pozitivne učinke na otroka. Razširi jim obzorje, ponudi več priložnosti v šolskem in socialnem okolju (Fulton, 2000). Obstaja več različnih vrst selitev.

V slikanici *Požar* Gozdniki izgubijo svoj dom. Postanejo begunci, ki prosijo za zatočišče, vendar jih nihče ne sprejme k sebi. Selijo se torej zato, ker se morajo.

Pomembno je, da poskušamo razumeti selitev z otrokovega vidika. Zato se z otroki pogovorimo o selitvi in jim poskušamo olajšati prilagajanje na novo okolje. Tako starši v knjigi *Nala* odgovarjajo na vprašanja posvojene deklice.

Bibliografija:

Fulton, A. M. *Helping Children Cope: Children and Moving*. Oklahoma Cooperative Extension Service. Oklahoma State University (2000).

Dostopno na: https://shareok.org/bitstream/handle/11244/334804/oksa_T-2373_2000-10.pdf?sequence=1 (dostop 12. 2. 2024)

Neli K. Filipić: *Požar*

Vsebina: Gozdniki so prebivalci gozda ob reki. Nekega večera nekdo poza-bi pogasiti ogenj. Nastane požar, ki se razširi po vsem gozdu, Gozdniki pa v njem izgubijo dom in svojce. Postanejo begunci, ki za pomoč in prebiva-lišče prosijo številna ljudstva. Nekateri jim pomagajo, vendar jih nihče ne sprejme k sebi. Ko jih naplavi na samotno obalo polno trsja, si tam zgra-dijo nov dom, kamor sprejmejo vsakega, ki potrebuje pomoč. Slikanica poziva k strpnemu sobivanju in solidarnosti ter nas opominja, da smo si podobni bolj, kot se včasih zdi.

Knjigo preberite naglas. Bodite pozorni na zgodbo, like in njihove odnose ter ilustracije.

Vprašanja po prvem branju:

O čem govori besedilo? Koga vse Gozdniki prosijo za pomoč? Kje v zgodbi bi si želel/-a živeti? Zakaj?

Po drugem branju sledi podrobnejša obravnava besedila

Cilj: Ob pomoči zgodbe o Gozdnikih, ki izgubijo svoj dom, otroka naučimo, da so nesreče in selitve del življenja. Pomembno je, da drug drugemu pomagamo, saj nikoli ne vemo, kdaj bomo sami potrebovali pomoč. Navsezadnje smo vsi samo ljudje, čeprav smo si različni.

1. sklop: Požar

Vprašanja: Zakaj se morajo Gozdniki seliti? Kako se sedmim uspe rešiti? Meniš, da se bodo Gozdniki lahko še kdaj vrnili v gozd?

2. sklop: Brežani

Vprašanja: Koga Gozdniki najprej prosijo za pomoč? Zakaj jih Brežani ne sprejmejo k sebi? Kaj podarijo Gozdnikom? Meniš, da jim dovolj pomagajo? Kako bi jim še lahko pomagali? Kako bi jim ti pomagal?

3. sklop: Skalniki

Vprašanja: Zakaj jim Skalniki ne pomagajo? Kakšne zgodbe si pripovedujejo na splavu in kako drug drugega tolažijo? Kako se ob tem počutijo? Poznaš kakšno zgodbo o gozdu? Povej jo.

4. sklop: Otočani

Vprašanja: Zakaj Otočani ne spustijo Gozdnikov na otok? Kaj jim podarijo? Kaj se zgodi s hrano? Česa si želijo Gozdniki? Se jim želja uresniči?

5. sklop: Nov dom

Vprašanja: Kje se Gozdniki odločijo ostati? Koga pogrešajo? Meniš, da se bodo kdaj spet srečali?

6. sklop: Zalivci

Vprašanja: So bili Gozdniki takoj pripravljene pomagati Zalivcem? Zakaj misliš, da je tako? Zakaj so jih naposled sprejeli k sebi? Bi jih ti sprejel/-a, če bi bil/-a na njihovem mestu?

7. sklop: Konec

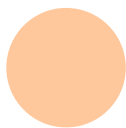
Vprašanja: Kakšen napis obesijo skupaj? Kaj prebivalci odgovorijo na vprašanje, kdo živi tu? Kaj mislijo s tem?

Aktivnost:

»Samo ljudje«.

Otrokom razdelite barvice in papir.

Prositi jih, naj narišejo skupen dom za vse prebivalce. Ko končajo, naj dom poimenujejo in vanj narišejo še sebe. Otroke povabite k pogovoru o njihovih risbah. Vprašajte jih, koga bi povabili v skupni dom.

Ana Kalin: *Nala*

Vsebina: Nala je deklica, ki so jo kot dojenčico posvojili iz Kenije. Radovedna deklica skozi zgodbo odkriva, od kod je prišla. Z vprašanji spoznava svojo preteklost in razmišlja tudi o tem, zakaj ne more imeti brata ali sestre.

Otroku preberite knjigo. Bodite pozorni na zgodbo, like in njihove odnose ter ilustracije.

Vprašanja po prvem branju:

O čem govori besedilo? Kateri lik se ti je najbolj vtisnil v spomin in zakaj? Ali ti je Nala kaj podobna? Kako?

Podrobnejša obravnava besedila med drugim branjem

Cilj: Podrobno se seznanimo z zgodbo, like in odnosi. Vprašanja otroke spodbujajo, da ob pomoči lika spoznajo pojme, kot so selitev, posvojitve in različnost.

1. sklop

Vprašanja: Kaj sta počeli Nala in njena mama? Kateri sladoled ima rada Nala? Kateri sladoled imaš najraje ti? Čemu se je Nala čudila? Zakaj?

2. sklop

Vprašanja: Kaj je po pravljici Nala vprašala mamo? Kaj ji je mama odgovorila? Od kod je prišla Nala? Kakšno zgodbo je obnovila Nala? Kako meniš, da se ob tem počuti?

3. sklop

Kam je naslednje jutro mama odpeljala Nalo? S čim se je pohvalila Iva? Kaj je opazovala Nala?

4. sklop

Vprašanja: Kaj so se igrali, ko je Nala prišla domov? Kaj je Nala zaklicala izza kavča? Kaj ji je odgovoril tata? Misliš, da se imajo sami trije lepo? Zakaj je Nala želela, da ji starša spet pripovedujeta o posvojitvi?

5. sklop

Vprašanja: Kakšne skrbi je imela mama, ko sta s tatom odšla po Nalo? Česa Nala ni razumela? Kako ji je tata razložil, zakaj ni ostala v Keniji?

6. sklop

Vprašanja: Česa se boji Nala? Kaj ji pove mama? Bi se na Nalinem mestu tudi ti bal/-a? Zakaj?

7. sklop

Vprašanja: Kakšno zgodbo za lahko noč je povedala Nala? Ali tudi ti pripoveduješ zgodbe? Kakšne?

Zaključek: Zakaj meniš, da ima Nala toliko vprašanj o svoji selitvi in posvojitvi? Ali misliš, da bo kdaj obiskala Kenijo?

Aktivnost:

Otrokom razdelite barvice in papir.

Iz papirja naj izdelajo letalo, s katerim sta starša iz Kenije pripeljala Nalo. Nato naj na letalo narišejo Nalo in njeno družino.